

TOIMINTAOHJE

Lasten turvallisuutta lisäävät toimintatavat ja vapaaehtoisen rikostaustan selvittäminen Haukiputaan Pallo ry:ssä

Yleistä

Toukokuussa 2014 voimaan tullut laki las ttaa vapaaehtoisen rikostausta. Lain tarkoituksena on turvata lapsen perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista sekä suojella lasta seksuaaliselta hyväksikäytöltä ja riistolta, kuten myös muulta vakavalta väkivaltarikollisuudelta ja houkuttelulta huumeiden käyttöön. Lasten turvallisuutta ja koskemattomuutta edistetään kuitenkin parhaiten toimintatapoja kehittämällä. Suomen Palloliitto edellyttää Laatu järjestelmänsä 3. tasolta alkaen, että jäsen seura selvittää vaaditulla tavalla vapaaehtoisen rikostaustan. Tällä toiminnalla pyritään estämään sellaisten henkilöiden toimiminen lasten parissa vapaaehtoisena, jotka ovat aiemmin syyllistyneet lasten turvallisuutta vaarantaviin seksuaali-, väkivalta- ja huumausainerikoksiin. Tietoisuus siitä, että rikostausta voidaan selvittää, auttaa ehkäisemään ongelmia. Tämä ohje perustuu nuoriso-, liikunta- ja sosiaali- ja terveysalan kattojärjestöjen Allianssi, Valo ja SOSTE sekä kulttuurialan toimijoita edustava Taiteen edistämisen keskus Taite:n valmistelemaan ohjeeseen

(<http://www.sport.fi/system/resources/W1siZiIsIjIwMTQvMDUvMDYvMTNfMTJfNDhfMzg0X3Jpa29zdGF1c3RhX3RvaW1pbmRhb2hqZV8yMDE0LnBkZiJdXQ/rikostausta-toimintaohje-2014.pdf>)

Tämä ohje on hyväksytty Haukiputaan Pallon Johtokunnassa 15.10.2016 ja sitä täydennetään johtokunnan toimesta aika-ajoin. Toimintamalli otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2017 aikana siten, että toimintamalli pilotoidaan yhden joukkueen osalta jo vuoden 2016 aikana ja sen jälkeen joukkueenjohtajat ja valmentajat sekä joukkueiden muut toimijat perehdytetään tähän ohjeeseen alkuvuodesta 2017. Edelleen, sen jälkeen, perehdytetään toimijat vuosittain ja ohjeesta tiedotetaan myös toiminnassamme mukana olevia lapsia seururan valmentajien ja joukkueenjohtajien toimesta. Ohje on kaikkien käytettävissä HauPa:n internet sivuilta materiaalipankista (<http://www.haup.fi/seura/materiaalipankki>).

HauPa:n vastuhenkilö alaikäisten turvallisuutta koskeissa kysymyksissä on ensisijaisesti valmennuspäällikkö ja toissijaisesti seururan puheenjohtaja. Kuka hyvänsä voi kääntyä heidän puoleensa tilanteessa, jossa epäillään tai tiedetään lasten koskemattomuutta on loukatun tai turvallisuuteen ja koskemattomuuteen liittyvät asiat askarruttavat.

Toimintaohjeen tarkoitus

Ohjeessa kuvattujen toimintatapojen tarkoituksena on varmistaa ja edistää lasten turvallisuutta toiminnassamme. Toimintatapojen avulla HauPa voi ehkäistä alaikäisten koskemattomuutta ja turvallisuutta vaarantavia tekoja ja tapahtumia. Ongelmia ehkäisevät myös toiminnan avoimuus ja lasten ja nuorten opastaminen. Tässä ohjeessa käsitellään lasten turvallisuutta edistäviä toimintatapoja ja esitellään ne tehtävät, joissa vapaaehtoisen rikostausta selvitetään sekä selvityksen hakeminen ja käsittely.

Lasten turvallisuutta edistäviä toimintatapoja

Turvallisuudella ja koskemattomuudella tarkoitetaan tässä ohjeessa seuraavaa

- lapsen perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat
- lapsen henkilökohtaista koskemattomuutta kunnioitetaan
- lapsen turvallista kasvua, kehitystä ja hyvinvointia tuetaan
- lasta suojellaan seksuaalirikoksilta, väkivaltarikollisuudelta, houkuttelulta huumeiden käyttöön ja muilta lapsen turvallista kasvua uhkaavilta tekijöiltä.

Tässä ohjeessa kuvattujen toimintatapojen avulla

- edistetään lasta suojaavan toimintakulttuurin syntymistä
- tuetaan alaikäisten turvallista osallistumista toimintaan sekä
- vahvistetaan lasten tietoisuutta omista oikeuksistaan.

Vapaaehtoistoiminnassa esiintyviä haasteita alaikäisten koskemattomuudelle

Lapsille ja nuorille järjestettävässä vapaaehtoistoiminnassa on tavoitteena päihteetön, väkivallaton ja turvallinen ympäristö. Kuitenkin, kuten muutenkin yhteiskunnassa, lapset ja nuoret voivat myös vapaaehtoistoiminnassa joutua alttiiksi kaltoinkohtelulle. Tässä kappaleessa kuvataan vapaaehtoisten rikostaustan selvittämistä koskevan lain tavoitteita myötäillen, mitä tarkoitetaan seksuaalisella häirinnällä ja hyväksikäytöllä.

Seksuaalisessa häirinnässä lähtökohtana on aina häirinnän kohteen oma kokemus. Häirinnän kohteena voivat olla sekä tytöt että pojat. Häirintä voi ilmetä ainakin seuraavin tavoin:

- nimittely
- sukupuolisesti vihjailevat eleet tai ilmeet
- vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset tai kysymykset
- seksuaalinen koskettelu, kuten nipistely, suutelu, puristelu
- puhelinsoitot, tekstiviestit ja sähköpostit tai seksuaalissävytteiset kirjeet
- halventavat ja seksistiset vitsit
- toistuvat seksuaalissävytteiset ehdotukset tai seksuaaliseen käytökseen viittaavat kutsut
- seksuaaliseen kontaktiin pakottaminen

Häirintä, syrjintä ja hyväksikäyttö ovat vallan väärinkäyttöä. Vapaaehtoisena toimivan aikuisen suhde lapseen tai nuoreen on useimmiten valtasuhde. Aikuisen tulee pitäytyä flirtistä ja sukupuolisuuteen kohdistuvista kommentteista, jotka eivät ole hyvien käytöstapojen mukaisia ja joilla voi olla vahingollisia seurauksia lapsen ja nuoren kehitykselle. Häirintää voi tapahtua myös lasten ja nuorten välisissä suhteissa. Huonoa käytöstä on esimerkiksi panettelu, ”huorittelu”, ”homottelu” tai muu loukkaava nimittely. Aikuisen kasvatustehtävään kuuluu näihin tilanteisiin puuttuminen. Lasten ja nuorten rajat ovat aikuisen vastuulla. Puuttumattomuus tulkitaan usein äänettömäksi hyväksymiseksi, vaikka se olisikin aikuisen neuvottomuutta tai pelkoa. Se, mikä koetaan häirinnäksi, riippuu yksilöstä, tilanteesta, vuorovaikutuksesta ja aiemmista kokemuksista. Ratkaisevaa on silti aina se, miten uhri kokee tilanteen. Jos hän tuntee tulleensa häirityksi, asia tulee ottaa vakavasti. Seksuaalinen häirintä loukkaa yksilön oikeutta henkilökohtaiseen vapauteen ja

itseäänä. Lapsi tai nuori ei tiedä, missä sallitun toiminnan rajat kulkevat, eikä hän välttämättä uskalla vastustaa vieraan ihmisen auktoriteettia. Lapselta tai nuorelta ei siis voida edellyttää, että hän osaa tai uskaltaa ilmaista pitävänsä aikuisen käyttäytymistä loukkaavana tai vastenmielisenä. Ei voida myöskään olettaa, että lapsi pystyisi kieltämään häiritsevän käyttäytymisen. Seksuaalisuus voi olla häpeän, loukkauksen, haavoittuvuuden ja hämmennyksen aluetta. Siksi seksuaalisen häirinnän kohteeksi joutunut lapsi ei välttämättä puhu kokemuksistaan eikä kerro niistä myöhemminkään, edes kysyttäessä. On ensiarvoisen tärkeää, että toiminnassa mukana olevat aikuiset tiedostavat mahdolliset ongelmat ja puuttuvat ajoissa tilanteisiin, joissa häirintää tai muuta epätervettä vallankäyttöä on aihetta epäillä. Avoin ja jatkuva, ketään syyttelemätön keskustelukulttuuri on paras suoja ehkäistä epätoivottuja tilanteita.

Ennaltaehkäisy - Alaikäisten turvallisuuden varmistaminen toiminnassamme

HauPa pyrkii varmistamaan ennakoivasti alaikäisten turvallisuutta toiminnassaan luomalla käytännöt alaikäisten turvallisuutta koskevien asioiden käsittelemiseksi ja vahvistamalla häirintää ehkäisevää ilmapiiriä. Tämä tapahtuu mm. tiedottamalla lasten ja nuorten vanhemmille lasten turvallisuutta koskevista kysymyksistä luontevana osana muuta tiedottamista esimerkiksi vanhempaintapaamisissa ja varmistamalla, että lapset ja nuoret tietävät, mitä tehdä ja keneen olla yhteydessä, jos tuntee oman turvallisuutensa uhatuksi.

Alaikäisten kanssa toimivia työntekijöitä ja vapaaehtoisia rekrytoitaessa, heidät haastatellaan ja heidän taustansa selvitetään. Toimijoiden kanssa tehtyihin sopimuksiin kirjataan vastuut ja sitoutuminen alaikäisten turvallisuutta koskeviin toimintaohjeisiin.

Toiminnassa pyritään siihen, että ryhmässä on aina vähintään kaksi aikuista, esimerkiksi ohjaamassa harrasteryhmiä tai leiritapahtumissa ja pelimatkoilla.

Puuttuminen: Jos häirintää tapahtuu

Vastuu epäilyjen selvittämisestä on aina yksin aikuisilla, ei lapsella tai nuorella.

a) Seuran vastuhenkilö varmistaa, että toiminnassa mukana olevat ovat tietoisia häirintäepäilyjen ja -tapausten varalle luoduista käytännöistä (tämä ohje). Ikävissäkin tapauksissa on helpompi edetä, kun toimintatavat on yhteisesti sovittu ja ne ovat kaikkien tiedossa. On erittäin tärkeää, että lapset ja nuoret tietävät, keneen he voivat olla yhteydessä.

b) Vastuhenkilö tarkistaa huolellisesti kaikki valitukset ja epäilyt. Niihin suhtaudutaan aina vakavasti. Vaikka kysymyksessä ei olisikaan vakava epäily hyväksikäytöstä, vaan pikemminkin huoli siitä, että aikuisen tai nuoren käyttäytyminen alkaa liukua väärään suuntaan, siihen puututaan. Vastuhenkilö on yhteydessä osapuoliin ja lapsen tai nuoren vanhempiin. Kun puhutaan sukupuolisesta häirinnästä, puhutaan usein sellaisista tilanteista, joissa ei ole kysymys rikoksesta, vaan asiattomasta käytöksestä.

c) Vastuhenkilö puuttuu rikosepäilyihin välittömästi. Jos on syytä epäillä, että kysymyksessä on rikos eli rikoslainsäädännössä mainittu teko, ottaa hän viipymättä yhteyttä poliisiin ja lastensuojeluviranomaiseen. Vastuhenkilö on yhteydessä myös lapsen tai nuoren vanhempiin. Lastensuojeluviranomaisen on ilmoitettava poliisille, jos on perusteltua syytä epäillä, että lapseen on hänen kasvuympäristössään

kohdistunut rikos. Poliisi selvittää, onko tapahtunut rikos, missä olosuhteissa se on tapahtunut ja keitä asia koskee.

d) Hyödynnetään ulkopuolisia asiantuntijoita. Mahdollisia asiantuntijatahoja ovat kunnan perheneuvola, Sexpo-säätiö, Väestöliiton Nuorten seksuaaliterveyden osaamiskeskus ja Raiskauskriisikeskus Tukinainen.

e) Toimitaan lasten ja nuorten edun mukaisesti. Lasten ja nuorten turvallisuus on tärkeintä. Huolehditaan, että mahdollinen häirintä tai hyväksikäyttö eivät jatku. Mikäli aikuisen käyttäytyminen alkaa liukua väärään suuntaan, se otetaan puheeksi tämän kanssa välittömästi. Mikäli nuoren käyttäytyminen aikuista kohtaan on epäasiallista, asiaan puututaan heti. Jos kyseessä on vakavampi epäily häirinnästä tai hyväksikäytöstä, mahdollisen uhrin ja tekijän välinen kanssakäyminen katkaistaan, kunnes asia on selvitetty. Jos lapsen tai nuoren vanhemmat eivät ole tietoisia tilanteesta, heihin otetaan yhteyttä. Jos teko tai sen yritys täyttää rikoslain kuvauksen, ollaan viipymättä yhteydessä poliisiin ja lastensuojeluviranomaiseen.

f) Viestitään selvästi ja totuudenmukaisesti. Varmistetaan, että kaikkia osapuolia, mahdollista epäiltyä, uhria ja uhrin vanhempia kuullaan huolellisesti tapahtuneesta. Huolehditaan siitä, että kaikki osapuolet tietävät, miten valituksen tai epäilyn käsittely etenee toiminnan järjestäjän organisaatiossa ja miten toiminnan järjestäjä on reagoinut asiaan, esimerkiksi tehnyt ilmoituksen lastensuojeluun tai poliisille. Ulospäin viestittäessä huolehditaan sekä mahdollisen uhrin että tekijän oikeusturvasta.

Vapaaehtoistehävien luokittelu rikostaustan selvittämistä varten

Silloin kun vapaaehtoistehävää valittavan henkilön tehtäviin kuuluu

- alaikäisen opetusta, ohjausta, hoitoa, huolenpitoa tai muuta yhdessäoloa alaikäisen kanssa
- vapaaehtoisen henkilökohtaista vuorovaikutusta alaikäisen kanssa;

ja

- vapaaehtoinen hoitaa tehtävää yksin tai sellaisissa olosuhteissa, joissa alaikäisen henkilökohtaista koskemattomuutta ei voida kohtuudella turvata muilla toimilla, kuten toimintaa ohjaavilla menettelytavoilla tai ohjeilla.

voidaan valittavan vapaaehtoisen rikostausta selvittää.

HauPa:ssa selvitys tehdään joukkueiden vastuuvallmentajien ja joukkueiden ensisijaisten huoltajien osalta. Näissä vapaaehtoistehävissä tehtäväkuvaus on pääpiirteissään seuraava: Toiminta pitää usein sisällään lasten ja nuorten päivittäistä ohjausta ja valmennusta, yhteisiä kilpailu- ja turnausmatkoja sekä leirejä, joihin kuuluu toisinaan myös yöpymisiä ja pidempiä jaksoja poissa kotoa.

Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä

Lain soveltamisala

Lakia lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä sovelletaan henkilöihin, jotka toimivat vapaaehtoisena lasten parissa. Vapaaehtoistoiminnan järjestäjä on se toimija, jonka nimissä alaikäisille suunnattua toimintaa järjestetään. Vapaaehtoistoiminnan järjestäjä voi olla esimerkiksi rekisteröity yhdistys, säätiö, yritys, yksityinen elinkeinonharjoittaja, kunta tai uskonnollinen yhdyskunta. Vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, johon henkilöt, vapaaehtoiset, osallistuvat, omasta tahdostaan, oman valintansa ja motivaationsa mukaisesti ilman työ- tai virkasuhdetta vapaaehtoistoiminnan järjestäjään. Vapaaehtoisena voidaan lain mukaan kuitenkin pitää myös henkilöitä, jotka hoitavat tehtävää työsuhteessa kolmanteen osapuoleen, mutta hoitavat tehtävää kuitenkin vapaaehtoistoiminnan järjestäjän nimissä tai välittämällä.

Laki antaa toiminnan järjestäjälle tietyn edellytyksin mahdollisuuden selvittää vapaaehtoisen rikostausta, mutta kaikista vapaaehtoisista ei tarvitse pyytää rikosrekisteriotetta.

Vapaaehtoisten rikostaustan selvittäminen on siis vapaaehtoistehtävän järjestäjän oikeus, velvollisuutta siihen ei ole missään tilanteessa. Toiminnan järjestäjän pitää lapsen edun nimissä arvioida, mitkä vapaaehtoistehtävät ovat sellaisia, joihin valittavan henkilön rikostausta on syytä selvittää. Kysymys on nimenomaan tietyn tyyppisestä tehtävästä, ei siitä kuka henkilö tehtävää hoitaa.

Oikeusrekisterikeskus merkitsee rikosrekisteriotteelle tiedot seuraavista rikoksista:

- Sukupuolisiveellisyttä loukkaava teko (pornografiarikos)
- Seksuaalirikos
- Henkirikos (tappo, murha, surma)
- Ihmiskauppa tai törkeä ihmiskauppa
- Törkeä pahoinpitely
- Törkeä ryöstö
- Huumausainerikos

Otteelle ei merkitä tietoja muista rikoksista kuin edellä mainituista.

Riippumatta siitä, onko otteella merkintöjä tässä tarkoitetuista rikoksista tai toimikielloista vai ei – ns. puhdas ote – toiminnan järjestäjä tekee itsenäisesti päätöksen vapaaehtoisen rekrytoimisesta. Rekrytointipäätöstä tehtäessä on aina otettava huomioon lasten ja nuorten koskemattomuuden ja turvallisuuden varmistaminen. Vapaaehtoisella voi olla hallussaan esimerkiksi työsuhdetta varten tai opintoihin kuuluvaa työharjoittelua varten saatu rikosrekisteriote, jota hän voi hyödyntää vapaaehtoistehtäviin hakiessaan. Jos kaikki otteen pyytämiseksi asetetut edellytykset täyttyvät, toiminnan järjestäjä voi pyytää nähtäväksi otteen, jonka vapaaehtoinen on pyytänyt aiemmin muuta tarkoitusta varten Oikeusrekisterikeskukselta. Laissa ei ole määritelty kuinka pitkään ote on voimassa. Ohjeena voidaan pitää, ettei se saa olla kuutta kuukautta vanhempi. Jos ote on tätä vanhempi, on toiminnan järjestäjällä perusteltu syy hakea uutta otetta Oikeusrekisterikeskukselta.

HauPa:n oikeudesta selvittää vapaaehtoisen rikostaustaa

HauPa on lain tarkoittama vapaaehtoistoiminnan järjestäjä ja sillä on oikeus selvittää vapaaehtoisen rikostaustaa. Ao. lakia ei sovelleta työ- tai virkasuhteessa oleviin henkilöihin eikä sellaisiin henkilöihin, joiden kanssa toiminnan järjestäjä on tehnyt toimeksiantosopimuksen ja jotka tekevät työtä ansiotarkoituksessa. Toiminnan järjestäjä voi saada vapaaehtoista koskevan rikosrekisteriotteen vain, jos vapaaehtoinen on antanut kirjallisen suostumuksensa otteen hakemiseen. Suostumuksen voi ilmoittaa tämän ohjeen liitteenä olevalla malliasiakirjan mukaisella asiakirjalla (Liite 1), joka liitetään rikosrekisteriotehakemukseen. Suostumuksesta tulee käydä ilmi, että vapaaehtoiselle on kerrottu:

- a) mitä tarkoitusta varten rikosrekisteriotetta pyydetään
- b) mitä tietoja rikosrekisterioteeseen merkitään
- c) miten rikosrekisteriotetta ja siinä olevia tietoja käsitellään
- d) toiminnan järjestäjän velvollisuudesta luovuttaa rikosrekisteriote vapaaehtoiselle, jos otetta hakee vapaaehtoistoiminnan järjestäjän toimeksiannosta toinen yhdistys

Toiminnan järjestäjä voi selvittää vapaaehtoisen rikostaustan, jos kysymyksessä on tehtävä, johon kuuluu:

1. säännöllisesti ja olennaisesti alaikäisen opetusta, ohjausta, hoitoa, huolenpitoa tai muuta yhdessäoloa alaikäisen kanssa ja
2. henkilökohtaista vuorovaikutusta alaikäisen kanssa ja
3. tehtävän hoitaminen yksin tai sellaisissa olosuhteissa, joissa alaikäisen henkilökohtaista koskemattomuutta ei voida turvata siitä huolimatta, että toiminnan järjestäjällä on käytössä toimintaa koskeva ohje tai tietty menettelytapa, jolla pyritään turvaamaan lasten henkilökohtainen koskemattomuus.

Lisäksi edellytetään, että:

- 1) toiminnan järjestäjällä on käytössään toimintaansa koskeva ohje tai menettelytapa, jolla turvataan lasten henkilökohtainen koskemattomuus ja
- 2) toiminnan järjestäjä on ennalta arvioinut, mitkä ovat sellaisia vapaaehtoistehtäviä, joihin valittavan vapaaehtoisen rikostausta on syytä selvittää.

Vapaaehtoisen rikostausta voidaan selvittää silloin, kun hänelle on tarkoitus antaa ensimmäistä kertaa jokin tietty, etukäteen yksilöity tehtävä ja silloin, kun henkilön tehtävänkuva on muotoutumassa sellaiseksi, että se täyttää edellä luetellut edellytykset. Rikosrekisteriote voidaan pyytää vain niistä vapaaehtoisista, jotka ovat tulleet mukaan toimintaan 1.5.2014 tai tämän jälkeen tai joiden tehtävänkuva 1.5.2014 jälkeen muuttuu sellaiseksi, että otteen pyytäminen on lain mukaista. Toiminnan järjestäjä voi selvittää myös alaikäisen, 15 vuotta täyttäneen vapaaehtoisen rikostaustan. Toiminnan järjestäjä voi pyytää rikosrekisteriotteen vapaaehtoiselta jo siinä vaiheessa, kun häntä valitaan koulutukseen tai valmennukseen, joka on tehtävän hoitamisen edellytyksenä. Jos koulutuksen tai valmennuksen suorittamisen ja vapaaehtoistehtävän aloittamisen välinen aika on pitkä, toiminnan järjestäjä voi oman harkintansa mukaan selvittää vapaaehtoisen rikostaustan uudelleen. Ei kuitenkaan silloin, jos edellinen ote on annettu alle 6 kuukautta aiemmin. Rikostaustaoitteella ei ole säädettyä voimassaoloaika. Uusien otteiden pyytämisessä tulee käyttää harkintaa. Kun toiminnan järjestäjä hakee vapaaehtoista laissa tarkoitettuihin tehtäviin, sen on ilmoitettava, että vapaaehtoisen rikostausta on tarkoitus selvittää.

Miten rikosrekisteriotetta haetaan ja miten sitä käsitellään

HauPa vapaaehtoistoiminnan järjestäjänä hakee rikosrekisteriotetta kirjallisesti. Tämä tapahtuu valmentajasopimusta tehtäessä valmentajan ja seuran välillä sekä huoltajan osalta huoltajan tullessa nimitetyksi joukkueeseen huolimoiden edellisen kappaleen asettamat rajoitukset.

Oikeusrekisterikeskuksen verkkosivulta www.oikeusrekisterikeskus.fi/lomakkeet löytyy tulostettava ja sähköisesti täytettävä hakulomake. Otteen voi myös tilata täyttämällä ja lähettämällä sähköisen hakemuksen Suomi.fi-palvelun kautta ja liittämällä mukaan vapaaehtoisen suostumus.

Oikeusrekisterikeskus suosittelee sähköistä hakemista Suomi.fi- palvelun kautta. Otetta ei voi tilata puhelimitse. Kaikki hakemukseen liittyvät asiakirjat ja liitteet pitää lähettää Oikeusrekisterikeskukselle samassa lähetyksessä, joko sähköisesti tai kirjekuoressa. Jos lähetykset toimitetaan erikseen, samaan hakemukseen kuuluvat eri liitteet ja lähetyksen osat voivat joutua erilleen. Tämä viivästyttää käsittelyä ja aiheuttaa ylimääräistä työtä hakijalle ja Oikeusrekisterikeskukselle. Jos hakemuksia on useita, esimerkiksi koulutus- tai kurssivalintojen yhteydessä, voidaan kaikki hakemukset liittää samaan lähetykseen.

Oikeusrekisterikeskuksen hakemuslomakkeella ilmoitetaan muun muassa seuraavat tiedot:

Vapaaehtoistehtävän järjestäjän nimi ja rekisteröintitunnus

- Vapaaehtoistoiminnan järjestäjän nimi ilmoitetaan aina hakemuksessa.
Haukiputaan Pallo ry. Rekisteröintitunnus 162.720
- Toiminnan järjestäjän yhteyshenkilö
Haukiputaan Pallon yhtyeshenkilö on ensisijaisesti valmennuspäällikkö ja toissijaisesti seuran puheenjohtaja.
- Vapaaehtoisen henkilötunnus
Ellei hakijalle ole annettu suomalaista henkilötunnusta, ilmoitetaan vapaaehtoisen syntymäaika ja -paikka, kotikunta, yhteystiedot, kansalaisuus ja ammatti.
- Vapaaehtoistehtävä, jota varten ote tilataan
Tehtävänkuvauksen pitää olla sellainen, että viranomainen pystyy sen perusteella arvioimaan, onko vapaaehtoistehtävän järjestäjällä lakiin perustuva oikeus pyytää rikosrekisteriotetta. Tehtävältä vaadittavat edellytykset on kuvattu tässä aiemmin tässä ohjeessa ja toiminnan järjestäjä antaa lomakkeella tiedot vapaaehtoistehtävästä.
- Ohje tai suunnitelma alaikäisen koskemattomuuden turvaaviksi toimiksi
Hakija ilmoittaa onko toiminnan järjestäjällä käytössä ohje tai suunnitelma, jolla turvataan alaikäisten koskemattomuus.
- Ohjeen tai suunnitelman nimi, hyväksymispäivä ja hyväksyjä
Toiminnan järjestäjän on annettava hakemuksessa tai sen liitteenä tiivis kirjallinen kuvaus lasten turvallisuutta edistävästä toimista ja siitä, milloin ja minkälaisessa menettelyssä ne on hyväksytty otettavaksi käyttöön.
- Otteen vastaanottaa ja tarkistaa toiminnan järjestäjän vastuuhenkilö, joka on päättämässä annetaanko vapaaehtoiselle kysymyksessä oleva tehtävä vai ei. Otteelta ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista kenellekään muulle, ei toiminnan järjestäjän toiminnassa mukana olevalle eikä ulkopuoliselle. Henkilöllä on vaitiolovelvollisuus. Tietoja ei saa ilmaista sen jälkeenkään, kun henkilö ei enää ole siinä tehtävässä, jossa hän on tiedon saanut. Vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta voi seurata rikoslain mukainen rangaistus.

HauPa ei tee vapaaehtoisen henkilötietoihin muita merkintöjä kuin tiedon siitä, että rikosrekisteriote on tarkistettu sekä otteen päiväyksen. Vapaaehtoisen henkilötietoihin ei tehdä merkintää siitä, onko otteelle merkitty rikostietoja vai ei. Toiminnan järjestäjä luovuttaa otteen vapaaehtoiselle heti, kun ote on tarkistettu

Alla on esimerkki Maija Meikäläisen henkilötiedoista sen jälkeen, kun toiminnan järjestäjä on tarkistanut Maijan rikosrekisteriotteen.

”Maija Meikäläinen, ote tarkistettu 16.6.2014, otteen päiväys 13.6.2014.”

Otteen luovuttaminen vapaaehtoiselle tarkistuksen jälkeen tai hävittäminen

Jos vapaaehtoinen ei tule kohtuullisen ajan kuluessa noutamaan toiminnan järjestäjälle lähetettyä rikosrekisteriotetta, ote hävitetään luotettavalla tavalla, esimerkiksi silppuamalla. Neljän viikon aikaa voidaan pitää ohjeellisena kohtuullisena aikana. Otteen voi vapaaehtoisen omasta pyynnöstä postittaa hänen ilmoittamaansa osoitteeseen, mutta sitä ei toimiteta vapaaehtoiselle sähköpostitse. Toiminnan järjestäjä voi ennen otteen hävittämistä tai postittamista merkitä sallitut tiedot – vapaaehtoisen nimen, otteen tarkistamisen päiväyksen ja otteen päiväyksen – rekisteriinsä.

Tarkempaa tietoa lain sisällöstä ja soveltamisedellytyksistä löytyy:

- Työ- ja elinkeinoministeriön oppaasta ”Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) ja laki rikosrekisterilain 6 ja 7 §:n muuttamisesta (505/2002)” (http://www.tem.fi/files/18205/TEMesite_Lasten_kanssa_tyoskentelevien_rikostausta.fi.pdf) sekä opetushallituksen oppaasta ”SORA-säädösten ja -määräysten toimeenpanosta ammattikoulutuksessa” (http://oph.fi/download/148884_Koulutuksen_jarjestajille_keinoja_puuttua_opiskeluun_soveltumattomuuteen.pdf)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) (<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020504>)
- Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä (148/2014) <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140148>

Tämä suostumus perustuu lakiin lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä. Vapaaehtoisen tulee antaa suostumuksensa siihen, että vapaaehtoistoiminnan järjestäjä voi hakea laissa tarkoitetun vapaaehtoista koskevan rikosrekisteriotteen Oikeusrekisterikeskukselta.

Toiminnan järjestäjä: **Haukiputaan Pallo ry**

Vapaaehtoinen: **NIMI**

Annan suostumukseni rikosrekisteriotteen hakemiseen. []

(Tämä kohta rastitetaan aina, jos suostumus annetaan)

Minulle on annettu ennen tämän suostumuksen antamista tieto seuraavista asioista:

- rikosrekisteriote pyydetään vapaaehtoistehtävän järjestäjän tarkastettavaksi alaikäisten henkilökohtaisen koskemattomuuden turvaamiseksi
- otteeseen merkitään tiedot tietyistä seksuaali-, väkivalta- ja huumausainerikoksista
- vapaaehtoistehtävän järjestäjän on luovutettava ote minulle välittömästi tarkastamisen jälkeen

Paikka ja aika:

Haukiputaan Pallo ry

vapaaehtoinen

Valmennuspäällikkö

NIMI